

STANOWISKO ZESPOŁU DS. REKOMENDACJI PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH I PROMOCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO W SPRAWIE REALIZACJI ON-LINE REKOMENDOWANYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH.

W ostatnich miesiącach do instytucji tworzących *System Rekomendacji* wpływa wiele pytań ze strony samorządów lokalnych m.in. o to, czy programy znajdujące się w **Bazie programów rekomendowanych**: <https://www.programyrekomendowane.pl/> utworzonej w ramach *Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego* mogą być realizowane w wersji on-line i finansowane ze środków publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Zespół ds. Rekomendacji informuje, że programy aktualnie znajdujące się w **Bazie** nie były przygotowane do realizacji przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych. W związku z tym, w przypadku podjęcia realizacji danego programu w formule on-line należy zaznaczyć, że jest to wersja lub adaptacja programu, która nie podlegała badaniom ewaluacyjnym. Tym samym nie jest to program legitymujący się rekomendacją, a jedynie program opracowany na podstawie rekomendowanego programu.

Należy również rozdzielić dwie kwestie: szkolenie przygotowujące nowych realizatorów programu (np. nauczycieli) i prowadzenie programu z docelowym odbiorcą: dziećmi, młodzieżą lub dorosłymi w formule pracy online.

Szkolenie dla realizatorów zwykle udaje się przeprowadzić przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych bez wprowadzania do programu szkolenia znaczących modyfikacji. Natomiast w przypadku zajęć profilaktycznych prowadzonych on-line dla docelowych adresatów: dzieci, młodzieży lub dorosłych nie dysponujemy wynikami badań ewaluacyjnych weryfikujących skuteczność tej formy realizacji. Nie można zatem wiarygodnie i rzetelnie orzec o pozytywnym wpływie programu na jego uczestników, przede wszystkim na oczekiwaną zmianę ich zachowania.

W **Bazie** znajdują się programy oparte na naukowych podstawach, wykorzystujące skuteczne strategie profilaktyczne. Jest to bardzo solidny fundament merytorycznej konstrukcji programów. Mając zatem świadomość zarówno mocnych podstaw teoretycznych programów, jak i ograniczeń wynikających z aktualnych realiów życia (ograniczeń związanych

z pandemią Covid-19), przy podejmowaniu decyzji o adaptacji tych programów do realizacji w trybie pracy zdalnej zalecamy kontakt z autorami i podmiotami odpowiedzialnymi za konkretny program. Tylko we współpracy z nimi powinny zapadać decyzje o możliwościach i kierunkach adaptacji, ewentualnych modyfikacjach dotyczących czasu trwania zajęć czy zawartości merytorycznej lub rezygnacji z realizacji części jakiegoś scenariusza, jeśli niemożliwy jest do zrealizowania w formule zajęć on-line. Celem takiego kontaktu i weryfikacji możliwości realizacji danego programu rekomendowanego przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych jest troska o zachowanie jakości i skuteczności realizowanych działań oraz adekwatności do potrzeb grupy odbiorców.

Zespół ds. Rekomendacji zwraca uwagę, że adaptacja danego programu rekomendowanego do realizacji z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych może uzyskać rekomendację, jeśli podmiot odpowiedzialny za dany program złoży do *Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego* odpowiedni wniosek (kwestionariusz). Ocena takiego programu będzie podlegać takim samym regułom i zasadom, jak jego oryginalna wersja przeznaczona do realizacji bezpośrednio.

Pismo podpisali członkowie *Zespołu ds. Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego*:

Anna Borucka
Katarzyna Dąbrowska
Bartosz Kehl
Robert Frączek
Dorota Macander
Agnieszka Pisarska
Anna Radomska
Elżbieta Stawecka
Jolanta Terlikowska

